TEST ADAPTAT CURRICULAR PENTRU ELEVII CU CES – LECTURĂ ȘI ÎNȚELEGERE A TEXTELOR LA PRIMA VEDERE

PROF. BUT GEORGETA

COLEGIUL NAȚIONAL „LUCIAN BLAGA" SEBEȘ

AUGUST 2026

DESCRIERE: Acest material este un exemplu de **proiectare didactică incluzivă**, arătând cum același text suport și aceleași competențe vizate (înțelegerea textului la prima vedere) pot fi adaptate pentru a asigura egalitatea de șanse și accesul la educație al elevilor cu cerințe educaționale speciale.

SE DĂ TEXTUL:

Lui Sadoveanu nu-i plăceau oamenii care vorbeau mult. Îi suporta cât îi suporta înverșunat în tăcere și dacă aceștia, la toate semnele lui – tăcere, uitatul pe fereastră, la ceas –, nu-și dădeau seama că au întrecut măsura, le-o spunea în față. Am asistat o dată la o scenă de acest fel plină de pitoresc.

Într-o zi, aflându-mă la Sadoveanu – locuia pe atunci în strada Amiral Negrescu nr. 31 – a venit la dânsul un cunoscut publicist, celebru prin performanțele lui în vorbire. Era în stare să vorbească, fără să obosească, douăzeci și patru de ore în șir, ba poate și mai mult. Sărea de la un subiect la altul cu ușurința cu care o veveriță sare de pe o creangă pe alta. Era un om foarte deștept și foarte cult, dar suferea de boala asta – vorbea prea mult și într-un ritm obositor pentru cel care-l asculta. În privința asta era la antipodul lui Sadoveanu. Și totuși – se știe doar că uneori extremele se atrag – se bucura de prietenia lui Sadoveanu.

Intrând în salonul vast de la parterul casei din strada Amiral Negrescu nr. 31, unde mă aflam împreună cu Sadoveanu și cu Constantin Mitru, cumnatul scriitorului, și unul din cei mai apropiați prieteni ai lui, noul oaspete, mic și pirpiriu, se afundă într-un fotoliu și începu să vorbească… Și a vorbit… Și a vorbit… Cred că, dacă nu l-ar fi oprit cineva, ar fi vorbit nouă zile și nouă nopți în șir și tot n-ar fi isprăvit.

La început, vreo jumătate de ceas, Sadoveanu l-a ascultat atent, în tăcere, apoi și-a trimis privirile afară pe fereastră, apoi s-a uitat la ceas, o dată, de două ori. Constantin Mitru s-a ridicat de câteva ori, a răspuns la telefon, a ieșit de câteva ori pe ușă și o dată a lipsit atât de mult, încât cred că a fost până în oraș după ceva cumpărături… Când s-a întors, omul nostru tot mai vorbea…

Eu, din fotoliul în care stăteam, mă uitam când la el, când la Sadoveanu și nu mă miram atât de performanța lui în vorbire, cât de răbdarea marelui scriitor de a-l asculta.

Dar, cum toate au o limită, a avut-o și această răbdare. La un moment dat, când omul nostru era stăpânit ca de un delir al vorbirii, Sadoveanu a ridicat mâna și l-a oprit zicându-i: „Gata! Lasă-mă! M-ai obosit!".

Firul vorbirii s-a rupt brusc. Omul nostru, mic și pirpiriu de felul lui, s-a făcut și mai mic, de părea un copil în brațele fotoliului larg, apoi, ca aruncat de arcurile acestuia, a sărit în picioare. I-a zis lui Sadoveanu, fără să se arate supărat: „Dacă v-am obosit, plec… — Poți să mai șezi, da' vorbește mai puțin și în alt tempo că m-ai obosit... — Nu, lasă, maestre, plec... că mi-am adus aminte că la unsprezece trebuia să fiu undeva și-i

douăsprezece și jumătate... Plec, dar mai vin eu... — Bine, să mai vii!", i-a zis Sadoveanu zâmbind, întinzându-i mâna cu prietenie.

După ce mi-a strâns și mie mâna, omul nostru a pornit și a ieșit aproape fugind, ca să ajungă „la timp" în locul unde trebuia să fie cu un ceas și jumătate mai devreme.

Mihail Șerban, *Amintiri*

I: VARIANTA STANDARD:

1. Indică sensul din text al secvenței *în stare* și al cuvântului *oaspete.* **18 puncte**

2. Menționează două indicii prin care Sadoveanu le sugera celorlalți că vorbesc prea mult, utilizând informaţiile din textul dat. **18 puncte**

3. Precizează atitudinea lui Sadoveanu în momentul plecării publicistului, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **18 puncte**

4. Explică motivul pentru care publicistul se oprește brusc din vorbit. **18 puncte**

5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, o stare manifestată de Constantin Mitru în timp ce vorbește prietenul lui Sadoveanu, aşa cum reiese din textul dat. **18 puncte**

SE ACORDĂ 10 PUNCTE DIN OFICIU

II: VARIANTA ADAPTATĂ CURRICULAR PENTRU ELEVII CU CES

Această variantă adaptată a testului este concepută special pentru elevii cu Cerințe Educaționale Speciale (CES). Testul folosește un limbaj mai accesibil, o structură aerisită, cerințe clare și repere vizuale care să sprijine înțelegerea textului.

TEST ADAPTAT CURRICULAR PENTRU ELEVII CU CES – LECTURĂ ȘI ÎNȚELEGERE A TEXTELOR LA PRIMA VEDERE

📜 **Citește cu atenție rezumatul textului de mai jos:**

Mihail Sadoveanu era un scriitor căruia nu-i plăcea ca oamenii să vorbească prea mult. Într-o zi, la el acasă a venit un cunoscut care vorbea continuu, fără oprire, sărind de la un subiect la altul.

Sadoveanu l-a ascultat în tăcere o jumătate de oră, apoi a început să se uite pe fereastră și la ceas, arătând că s-a plictisit. În acest timp, alt prieten (Constantin Mitru) a ieșit de mai multe ori din cameră. Văzând că oaspetele nu se mai oprește, Sadoveanu i-a spus direct: *„Gata! Lasă-mă! M-ai obosit!"*. Oaspetele s-a oprit, a înțeles, nu s-a supărat și a plecat prietenos.

🖊️ **Răspunde la cerințele de mai jos:**

1. Găsește sensul cuvintelor din text:

- Ce înseamnă în text expresia **„era în stare"** (era în stare să vorbească douăzeci și patru de ore)?

- Ce înseamnă cuvântul **„oaspete”**?

💡 *Sfat:* „În stare” arată o putere sau o capacitate, iar „oaspete” este persoana care vine în vizită.

2. Semnele plictiselii

Menționează **două indicii** (semne) prin care Sadoveanu le arăta celorlalți că vorbesc prea mult.

💡 *Sfat:* Caută în text ce făcea Sadoveanu cu privirea sau la ce se uita (pe fereastră, la ceas...).

3. Atitudinea la plecare

Precizează cum s-a purtat Sadoveanu în momentul în care publicistul a plecat. Găsește o dovadă scurtă din text care să arate asta.

💡 *Sfat:* A fost Sadoveanu supărat sau a zâmbit și i-a întins mâna cu prietenie?

4. Motivul opririi bruște

De ce s-a oprit publicistul brusc din vorbit?

💡 *Sfat:* Gândește-te ce i-a spus Sadoveanu direct: *„Gata! ...”*.

5. Comportamentul lui Constantin Mitru

Prezintă în **30–50 de cuvinte** ce a făcut Constantin Mitru în timp ce oaspetele vorbea fără oprire.

💡 *Sfat:* Amintește-ți că s-a ridicat, a răspuns la telefon și a ieșit de mai multe ori din cameră.

✨ **Succes! Ai făcut o treabă minunată!** ✨